

[Nina Andersen.]

ministre, idet jo også den højtærede indenrigs- og boligminister kommer ind i billedet — om endnu en gang at overveje spørgsmålet. Jeg vil gerne til slut sige, at vi holder nu ikke op med at snakke om den sag, før den er i orden.

(Kort bemærkning).

Bertel Dahlgaard: I anledning af det referat, den højtærede udenrigsminister i går gav af forskellige udenrigspolitiske forhold, vil jeg gerne udtale min tilfredshed med, at den danske regering så uforbeholdent beklager, at Kinas nuværende regering ikke på et tidligere tidspunkt opnåede repræsentation i De Forenede Nationers sikkerhedsråd. Dette forhold i forbindelse med Formosaproblemet har længe indenfor den vestlige verden skabt en sådan grad af bekymring, at det nu står klart for alle, at solidaritet med henblik på muligheden for krig eller fred forudsætter fællesskab i den udenrigspolitik, disse nationer fører. Vi ser det i disse dage på områder, hvor De Forenede Nationer er engageret, men det gælder i endnu højere grad de nationer, der er bundet til en alliance som Atlantpagten med alle de konsekvenser, det indebærer. Det er det, der indgyder så mange utryghed ved den nuværende udenrigsminister, at han kun kan se risikoen ved en alliancefri politik i tilknytning til De Forenede Nationer, medens han synes blind for risikoen ved Danmarks deltagelse i en alliancepolitik. Det kommer stærkest frem i den højtærede ministers hån eller overbærenhed, når han taler om Danmarks udenrigspolitik forud for den sidste verdenskrig. I går gav han det udtryk ved følgende udtalelse: „Vi kan ikke isolere os fra verdensbegivenhederne. Vi troede engang, at vi kunne det, men vi oplevede, at det var uvirkelighed“. Jeg ved ikke, hvornår nogen har troet, at vi kunne isolere os fra verdensbegivenhederne, i hvert fald ikke de der havde indflydelse på dansk udenrigspolitik før krigen. Det gav de pågældende ofte nok udtryk for, og ellers ville den nuværende højtærede udenrigsminister og hans parti vel heller ikke have godkendt denne udenrigspolitik. Og hvad er det for en tale, at vi oplevede, at neutralitetspolitikken dengang var uvirkelighed? I slutningen af 1930'erne bestod der i Europa en række stater, der baserede deres udenrigspolitik på alliancer, og der bestod en anden række stater, der fulgte en neutralitetspolitik. Den store krig førte

såvel alliancestater som neutralitetsstater ind i dens ulykker. Adskillige alliancestater kunne omkring 1940 sige med den højtærede ministers ordvalg: vi troede engang på alliancer, vi oplevede, at det var uvirkelighed. Og skulle vi endelig efter 1940 gøre status op for de europæiske nationer, var der dog to af de folkestyrede neutralitetsstater, der undgik krigen ulykker. Efter krigen bortfaldt med oprettelsen af De Forenede Nationer neutralitetspolitikken i gammeldags forstand, men det berettiger ikke til nogen fordømmelse af den politik, der før krigen førtes under datidens forudsætninger.

Jeg skulle ikke have fremsat disse kortfattede betragtninger, hvis det ikke var sådan, at den højtærede minister, hver gang han taler om udenrigspolitiske spørgsmål, provokerer ved at behandle problemerne på en så letfærdig vis. Det ved jo enhver, at de kræfter, der virkede her i Europa i 1940, aldeles ikke gav muligheder for at fastslå, hvorvidt alliancepolitik eller neutralitetspolitik dengang førte de pågældende lande ind i krigen, men at det afgørende her var en række nationale, strategiske eller personlige hensyn. Det er for mig i det hele taget besynderligt, når ministeren nu har denne glødende tro på alliancepolitikens rigtighed i dag, at han da gang på gang selv i en blot refererende redegørelse som i går fandt det nødvendigt at fastslå alliancepolitikken rigtighed som noget, der er udenfor diskussion. Det må formentlig skyldes en følelse af, hvor dybe skel denne politik drager i befolkningen. Men jeg vil gerne sige til den højtærede minister, at han burde høre op med det, hvis det ikke netop er hans hensigt at rejse en diskussion på et tidspunkt, hvor man skulle synes, han havde al grund til at undgå den. Den højtærede minister bebrejdede ved finanslovbehandlingen indledning mit parti, at vi på disse områder i så høj grad var i besiddelse af betænkelighedernes nådegave. Jeg vil oprigtig håbe for landet, at ministeren i højere grad end hidtil vil vise sig i besiddelse både af betænksomhedens og eftertænksomhedens kostelige gave.

Endelig må jeg måske føje til, at jeg tror, det høje ting med stor tilfredshed ville modtage en meddelelse om, at der i disse dage opretholdes den nøjeste forbindelse med Sverige og Norge og den nøjeste forbindelse mellem vore landes delegationer i De Forenede Nationer, så enhver mulighed for, at vore lande i forening kan bidrage til fredens bevarelse, udnyttes.